

Name		Roll Number	
------	--	-------------	--

**INDIAN SCHOOL MUSCAT
MIDDLE SECTION
FIRST TERM EXAMINATION 2018-19**

SANSKRIT (THIRD LANGUAGE)

Code: MYSN310

CLASS: VII

Time Allotted: 2Hrs.

01.09.2018

Max .Marks: 80

- प्रश्न** **खण्ड -क** **Marks**
- प्रश्न 1** अधोलिखित वाक्यानि पठित्वा आम् व न लिखत । **6 × ½ = 3**
- (क) आयुर्वेदस्य विषये अञ्चितस्य ज्ञानं नाधिकम्
 (ख) कपोतः शान्तिभंडगं इच्छति
 (ग) पञ्चदशवर्षेभ्यः युद्धमेव न अभवत्
 (घ) सूर्यप्रकाशः वीरसिंहस्य राज्यं वशीकरणं अकरोत्
 (ङ) आयुर्वेदे रोगस्य निदानं नास्ति
 (च) आयुर्वेदः प्रथम उपवेदः अस्ति
- प्रश्न 2** अधोलिखित पदानि मेलनं कृत्वा पुनः लिखत । **6 × ½ = 3**
क	ख
(क) (क) त्रिफला	1. त्रयः दोषाः
(ख) (ख) निदानम्	2. दीर्घायु
(ग) (ग) वात पित्त कफः	3. उपचार
- प्रश्न 3** अधोलिखित वाक्यानि कः कम् प्रति अकथयत् । **6 × ½ = 3**
- (क) आयुर्वेस्य आरम्भः कदा अभवत् ।
 (ख) हे अम्ब ! मम शिरस्त्राणं कुत्र अस्ति ।
 (ग) अनन्तकालात् देवाः ऋषयः च आयुर्वेदस्य प्रचारम् अकुर्वन् ।

प्रश्न 4 अधोलिखित रिक्तस्थानानि उचित पदेन पूरयत ।

5×1=5

- (क) त्वं मम ----- मार्गं च निर्देशय ।
(ख) तयोः देशयोः कोऽपि ----- न अभवत् ।
(ग) औषधीनां ----- भवति ।
(घ) एकस्मिन् ग्रामे ----- आस्ताम् ।
(ङ) सर्वे जनाः ----- अगच्छन् ।

प्रश्न 5 अधोलिखित शब्दानां अर्थ हिन्दी भाषायां लिखत ।

8×1=8

- (क) सहचराः (ख) पङ्गुः (ग) प्रतिवेशिनृपेण (घ) अकुप्यत्
(ङ) शिरस्त्राणं (च) रूग्णः (छ) विदेशेष्वपि (ज) आयुधागारम्

प्रश्न 6 अधोलिखित प्रश्नानां एकपदेन उत्तरत ।

6×1=6

- प्र1 राजा कस्य वचनं पालयति?
प्र2 उद्याने कानि सन्ति?
प्र3 मित्रं कस्मात् निवारयति?
प्र4 के मृत्युं प्राप्स्यन्ति?
प्र5 वेदाः कति सन्ति?
प्र6 आयुर्वेदस्य प्रथम प्रचारकः कः?

प्रश्न 7 अधोलिखित प्रश्नानां पूर्णवाक्येन उत्तरत ।

6×2=12

- प्र1 मित्रस्य दिव्य गुणाः के भवन्ति?
प्र2 केषाम् मैत्री प्रसिद्धा?
प्र3 युद्धक्षेत्रे सूर्यप्रकाशः वीरसिंहेन किम् अपृच्छत्?
प्र4 वीरसिंहः किम् अचिन्तयत्?
प्र5 आयुर्वेदस्य प्रसिद्धाः आचार्यस्य नामानि लिखत?
प्र6 त्रिफला कः अस्ति? अस्मिन् प्रयुक्त औषधस्य नामानि लिखत ।

खण्ड -ख

प्रश्न 8 अधोलिखित अंकानि संस्कृत भाषायां लिखत ।

4×1=4

- (क) 44 (ख) 47 (ग) 46 (घ) 43

प्रश्न 9 अधोलिखित संस्कृत पदानि अंकेषु लिखत ।

4× $\frac{1}{2}$ =2

- (क) अष्टचत्वारिंशत् (ख) नवचत्वारिंशत् (ग) पञ्चचत्वारिंशत् (घ) पञ्चाशत्

प्रश्न 10 अधोलिखित वर्णानाम् विच्छेदनं कृत्वा लिखत ।

4×1=4

(क) प्रदोषे (ख) आश्रमम् (ग) गृहे (घ) प्रसिद्धम्

प्रश्न 11 अधोलिखितानि वर्णानाम् संयोजनम् कृत्वा लिखत ।

4×1=4

(क) द+ई+र+घ+आ+य+उ

(ख) उ+ज्+ज्+अ+व्+अ+ल्+आ

(ग) क्+र+ई+ङ्+आ

(घ) क्+उ+श्+अ+ल्+आ

प्रश्न 12 अधोलिखित प्रकृतिं प्रत्ययं च प्रथक् कृत्वा लिखत ।

4×½=2

(क) गत्वा (ख) इष्ट्वा

प्रश्न 13 अधोलिखित प्रथक् प्रकृतिं प्रत्ययं संयोजनम् कृत्वा लिखत ।

4×½=2

(क) दृश्+क्त्वा (ख) पठ्+क्त्वा

प्रश्न 14 अधोलिखित पद परिचयं दत्त्वा लिखत ।

6×½=3

(क) स्कन्धे (ख) नदीषु (ग) बालकौ (घ) करिष्यसि (ङ) पठतु (च) खेलिष्यथ

प्रश्न 15 उचित शब्दरूपैः रिक्तस्थानानि पूरयत ।

3×1=3

विभक्ति	एकवचन	द्विवचन	बहुवचन
-----	-----	साधुभ्याम्	-----

प्रश्न 16 उचित धातुरूपैः रिक्तस्थानानि पूरयत ।

3×1=3

पुरुष	एकवचन	द्विवचन	बहुवचन
-----	पठामि	-----	-----

प्रश्न 15 अधोलिखित वाक्यानि संस्कृत भाषायाम् अनुवादं कुरु ।

3×1=3

(क) वह कल कार्यालय जायेगा ।

(ख) हम सभी पाठ पढ़ते हैं ।

(ग) तुम दोनों पुस्तक पढ़ो।

प्रश्न 16 स्व विवेकानुसार 'मम मित्रम्' इति नाम्ने एकं अनुच्छेदं लिखत।

5×1=5

प्रश्न 17 अधोलिखितम् अनुच्छेदं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत।

5×1=5

एकस्मिन् वने एकः जीवकः नाम सिंह वसति स्म। एकदा एकः मूषकः तत्र अगच्छत्। सः सुप्तस्य सिंहस्य पृष्ठे अनृत्यत् तस्य केशान् च अकृन्तत् सिंहः क्रोधितः अभवत्। एतत् दृष्ट्वा मूषकः अवदत्- "कृपाम् कुरु माम् च न मारय इति।"

प्र01:- जीवकः कः आसीत्?

प्र02:- कः सिंहस्य पृष्ठे नृत्यं कः अकरोत्?

प्र03:- कः क्रोधितः कः अभवत्?

प्र04:- मूषकः सिंहम् किम् अवदत्?

प्र05:- मूषकः सुप्तस्य सिंहस्य पृष्ठे किम् अकरोत्?